

Norges Miljøvernforbund
Postboks 593
5806 BERGEN

Bergen den 1. mars 2019

Norges vassdrags- og energidirektorat,
nve@nve.no

Høringsuttalelse vedr. Endringsøknad for Kvinesheia vindkraftverk

Norges Miljøvernforbund går i mot omsøkte Endringsøknad for Kvinesheia vindkraft (SAE) om utvidelse i installert effekt i vindkraftverket fra 60 MW til 90 MW, samt også i mot omsøkte utvidelse av konsesjonsperioden fra 31.12.2020 til 31.12.2021, og i tillegg også i mot utvidet kapasitet på transformator fra 70 MVA til 100 MVA.

Den omsøkte endringen vil medføre en betydelig endring i forhold til dagens konsesjon og er ikke dokumentert med ny detaljplan/konsekvensutredning. I klagebehandlingen satte OED vilkår om reduksjon av planområdet, og Statkraft/SAE begrunner sin endringsøknad med ny teknologi der høyde og rotordiameter skal økes. Videre begrunner de søknaden om forleget konsesjonsfrist med at de ikke har prioritert denne utbyggingen og et annet selskap Njordr AS har begynt å gjøre avtaler med grunneiere. Dette siste argumentet faller helt på sin egen urimelighet da disponering av tid og konkurransemessige forhold utelukkende er SAE sitt eget avnsvar. Når det gjelder inneværende konsesjon og de omsøkte endringer så er det tungtveiende grunner til å ikke godkjenne den omsøkte endringen.

Som sagt så foreligger ingen oppdatert konsekvensutredning som beskriver konsekvensene av økt turbinhøyde og rotordiameter vil medføre. Saksbehandling uten en oppdatert konsekvensutredning/MTA/detaljplan gir ingen mening, og må derfor avvises.

Når det gjelder inneværende konsesjon i sin helhet så er det tungtveiende grunner til at den aldri burde vært innvilget.

Vindenergi er en ny type inngrep vi ikke har særlig lang erfaring med her i landet. Ødeleggelsene i landskapet er omfattende og inngripende, og ikke reversible. Fjellknauser sprenges i stykker, gigantiske nettverk med anleggsveier, fundamenter, oppstillingsplasser og steinfyllinger skjærer gjennom landskapet og etterlater seg varige sår og ødeleggelser. Konsesjonsområdet for Kvinesheia vindkraftverk består av nettopp kupert fjellterreng og en utbygging vil derfor kreve massive og varige inngrep. Når en ser på kostnader i forhold til nytteverdi så vil derfor et vindkraftverk her medføre så store inngrep at de negative konsekvensene for natur, miljø og lokalbefolkning langt overskygger de kilowatt anlegget er tenkt å produsere.

Vest-Agder som fylke har allerede ofret betydelige naturområder til produksjon av fornybar energi, både i form av en omfattende vannkraftutbygging og nå også vindkraft. Det vil være urimelig at de områdene som har ofret mest for fellesskapet nå også skal bli kraftig berørt av vindkraftutbygginger.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00

Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA

Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Miljødirektoratet har i perioden 1988 til 2012 kartlagt såkalte INON områder, som er forkortelsen for inngrepsfrie naturområder i Norge. INON deles inn i tre kategorier der **Villmarkspregede områder** regnes som fem kilometer eller mer fra tyngre tekniske inngrep, **Inngrepsfri sone 1** som områder mellom tre og fem kilometer fra tyngre tekniske inngrep, og **Inngrepsfri sone 2** som områder mellom en og tre kilometer fra tyngre tekniske inngrep. Bare i perioden 2008 til 2012 har 888 kvadratkilometer inngrepsfri natur forsvunnet. Inngrep knyttet til kraftlinjer og vind- og vannkraftutbygging utgjorde til sammen ca. 26 prosent av bortfallet. Sørlike deler av Vest-Agder, Rogaland og Aust-Agder sør for Åseral har praktisk talt ingen INON områder igjen. <http://inonkart.miljodirektoratet.no/inon/kart> De få som fremdeles eksisterer ligger spredt og er små av størrelse i arealmessig betydning. Et sterkt fokus må derfor ligge på å ta vare på de få som er igjen og heller ikke redusere verdien av dem ved sjenerende inngrep.

Kvinesheia vindkraftverk berører direkte et INON område og vil i forhold til synlighetskart fra opprinnelig konsekvensutredning direkte berøre og forringe verdien også av flere omkringliggende INON områder også utenfor de to direkte berørte kommunene, Kvinesdal og Lyngdal. Dette vil i særdeleshet inkludere INON områder i de omkringliggende kommunene Flekkefjord, Hægebostad, og Lindesnes. Formålet med INON var å definere inngrepsfri natur som et arbeidsverktøy til arealplanlegging og konsesjonssaker. Vindkraftutbygginger utgjør en form for vidtgripende inngrep som ikke eksisterte da INON modellen ble utformet. Både synlighet av turbinmaster og rotorblader på dagtid, og kraftige refleksblink nattetid er synlige over lange avstander og vil medføre en betydelig forringelse av omkringliggende landskap og INON områder. Dagens synlighetskart omfatter bare unntaksvis områder utover 10 km fra vindturbinene. De omfatter i tillegg kun det gjeldende anlegget eksklusivt, men grunnet andre anlegg og konsesjonssøknader, så skulle det vært et krav om at disse skulle vært vist akkumulativt for å gi et riktig bilde av konsekvensene ved den aktuelle utbyggingen i forhold til også andre eksisterende eller planlagte anlegg. Det gjør det pr. Dags dato imidlertid ikke og et synlighetskart vil da heller ikke gi befolkningen noe realistisk bilde av et konsesjonssøkt anlegg. Når man også legger til at Miljødirektoratet ikke har kartlagt eller oppdatert kartet i forhold til senere tap av INON områder etter 2012, så mangler faktisk et viktig redskap til å kunne vurdere konsekvensene av en konsesjonssøknad.

Et annet vesentlig moment er at en konsesjonssøknad bare vurderes ut fra de kommunene som berøres direkte av det fysiske anleggsområdet. Som et eksempel så er Lista vindkraftverk også i vesentlig grad synlig i ytre og høyereliggende områder i sørlige deler av Rogaland, i bl.a Sokndal. Den negative påvirkningen av Kvinesheia vindkraftverk vil på grunn av sin høye plassering i landskapet og med turbinenes høyde derfor gi en vesentlig negativ konsekvens for verdifulle naturområder i hele regionen. Den omsøkte endringen til SAE omfatter i tillegg både større høyde og rotordiameter uten at SAE har spesifisert endringen eller utredet konsekvensene.

Erfaringene fra tidligere fra opprinnelig konsesjonssøknad er at det i konsesjonsbehandlingen ble lagt altfor lite vekt på konsekvenser på naturverdier, landskap, fugl og uttalelser fra enkeltpersoner, organisasjoner og Lyngdal kommunes innsigelser både i høringen og også ved klagebehandlingen.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

En økning i størrelse på vindturbiner og rotordiameter kan også få direkte konsekvenser på terrenginngrep ved økt/endret dimensjonering og utforming av tilkomstveier, omstillingsplasser i et viktig og sårbart naturområde. Videre vil det medføre endrede synlighets- og støybilder.

Norges Miljøvernforbund anbefaler at den omsøkte utvidelsen i effekt, plassering og dimensjonering av vindturbinene, samt for kapasitetsutvidelse på transformator uten underliggende beskrivelse eller ny/oppdatert konsekvensutredning avvises. Det samme anbefales i forhold til den omsøkte utvidelsen av konsesjonsfrist da dette omhandler forhold som SAE selv har forårsaket og er ansvarlig for.

Med miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Kurt Willy Oddekalv
Leder

Saksbehandler: Arnfinn Nilsen

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

